СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XL. Ч. 133. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 9 червня 1932. VOL. XL. No. 133. Jersey City, N. J., Thursday, June 9, 1932. THREE CENTS.

НОВИЙ ОБЄДНАНИЙ НАСТУП ПРОТИ ПРОГИБІЦІЇ

НЮ ЙОРК. — Виступ Джана Д. Ракефелера молодшого проти прогибіції додав охоти противникам прогибіції до поширення кампанії за знесення 18 поправки шляхом голосування на стейтових конвенціях.

У звязку з тим обєдналися 6 мокрих організацій в одну з 2,500,000 членами, яку названо „Юнайтед Репіл Кавнсил". На чолі цеї організації станув відомий промисловець Пієр С. ді Понт.

РАКЕФЕЛЕР ЗАСИПАНИЙ ТЕЛЄГРАМАМИ.

ТЕРИТАВН. — Почта не може дати собі ради з сотнями щораз нових телеґрам, які напливають до Ракефелера мол. з ґратуляціями за його виступ проти прогибіції. Треба було взяти кілька сил до помочі.

ПЕРЕЙШОВ ЗАКОНОПРОЄКТ ҐАРНЕРА В СПРАВІ ДОПОМОГИ.

ВАШИНҐТОН. — В палаті послів принято 216 голосами проти 182 законопроєкт президента палати Ґарнера, який передбачає видачу бондів на $2,290,000,000, призначених на допомогу акції ліквідації безробіття.

Отсей проєкт названо з боку адміністрації „бочкою свинини", себто висміяно його як непрактичний.

ВЕТЕРАНИ ПАРАДУВАЛИ СПОКІЙНО.

ВАШИНҐТОН. — Коло 7,000 ветеранів взяли участь у ветеранській параді вулицями Вашинґтону, щоби заманіфенстувати свою рішучість остатися в столиці так довго, поки не буде виплачений ветеранський бонус у готівці.

Деякі з ветеранів виглядали дуже бідно. Були в військових витертих одягах, а декотрі з медалями на грудях.

Маширували поділені на 6 полків. На чолі стояв Джордж Алмен, лісний рубач з Орегон. Похід відбувся у цілковитім порядку. Сподівалися неспокоїв з боку комуністів, але ветерани відокремили себе від комуністичних аґітаторів. Поліція й військо боронили капітолю, Білого Дому та інших державних будинків, бо, по доносам з Ню Йорку, комуністи хотіли зробити напад на ці будинки. Та на ділі ніякого замішання не було.

В найближчих днях надіються прибуття свіжих тисяч ветеранів. Місто в клопоті, бо нема фондів на їх виживлення.

ҐЕНЕРАЛ ҐАРБОРД ПРОТИ ПОХОДУ ВЕТЕРАНІВ.

НЮ ЙОРК. — Ґенерал Джеймс Дж. Ґарборд називає похід ветеранів на Вашинґтон ветеранським „голд оп" на владу Злучених Держав. Він каже, що таке саме вже нераз було. В 1783 р. відбувся був похід незадоволених ветеранів революції, а в 1916 р. ґалерії конґресу були заповнені робітничими представниками, котрі хотіли вимусити ухвалення закона про 8-годинний день праці на залізницях. Ґенерал каже, що Американський Леґіон не має нічого спільного з походом ветеранів на Вашинґтон.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

ДІНС (Ню Джерзи). — „Атлентік Сіти Експрес" наїхав на виколієний тягаровий поїзд, наслідком чого покалічено біля 50 осіб, чоловіків, жінок і дітей, які відвезено до шпиталів.

КОЛІЗІЯ АМБУЛЯНСА З АВТОМОБІЛЕМ.

КОЛИНҐСВУД (Ню Джерзи). — Дволітня Ема Блемекер вилізла над раном з колиски і впала на землю на фляшку, розбила її і зранила собі горло склом. Батько повідомив поліцію і просив надіслати ратунковий амбулянс, який негайно вислано. Кермував ним полісмен Кнор, котрий щойно видужав з тяжкої автомобілевої катастрофи. Кнор їхав скоро, бо хотів прибути в час з помічю. На скруті наїхав на автомобіль; внаслідок цього зударення автомобіль розбивсь і почав горіти, а амбулянс вдарив в телеґрафічний стовп. Отся колізія спричинила смерть 6 осіб.

РОБІТНИКИ ПОПИРАЮТЬ НОВУ ВЛАДУ В ЧІЛЄ.

САНТІЯҐО (Чілє). — Зорганізоване робітництво заявилося за піддержання нової соціялістичної влади в Чіле. Противники перевороту організують на полудні республики наступ на нову владу.

ПОВЯЗАЛИ 11 ОСІБ І ЗАБРАЛИ ДОРОГОЦІННОСТИ.

НЮ ЙОРК. — Три молоді, узброєнні хлопці напали на склеп „Брістол Сімлес Рінґ Компані", звязали власника й 10 помічників та забрали з собою дорогоцінности, вартости коло $100,000 й зникли без сліду.

3,942 СТУДЕНТІВ З ДИПЛЬОМАМИ З ОДНОГО ТІЛЬКИ УНІВЕРСИТЕТУ.

НЮ ЙОРК. — В „Ню Йорк Юніверзіти" роздано цього року дипльоми 3,942 студентам, що покінчили студії.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА В ПІТСБУРСЬКІЙ ОКОЛИЦІ!

ОТСИМ ПОВІДОМЛЯЮ ВСІХ СОЮЗОВЦІВ, ЩО В ПІТСБУРЩИНІ

:—::—: відбудеться :—::—:

РЯД СОЮЗОВИХ ЗБОРІВ

В СПРАВІ РЕФОРМИ У. Н. СОЮЗА

на котрих буде промовляти головний предс. **Н. Мурашко** і редактор Свободи **Д-р Лука Мищуга.**

Збори відбудуться після осьтакої черги:

1) **В НЕДІЛЮ, ДНЯ 12 ЧЕРВНЯ, в год. 1-ій пополудни, в гали Укр. Кат. Церкви в McKEESPORT, PA., для відділів ч.: 24 з Ранкін, 41 з Джанет і 132 з Мекіспорт.**
2) **У ВІВТОРОК, ДНЯ 14 ЧЕРВНЯ, в год. 7.30 ввечір, в Укр. Нар. Домі в CARNEGIE, PA., для відділів ч.: 134 Карнеґі, 136 Карнеґі і 384 Карнеґі.**
3) **В СЕРЕДУ, ДНЯ 15 ЧЕРВНЯ, в год. 7.30 ввечір, в гали Укр. Кат. Церкви на 7-мій улиці в PITTSBURGH, S. S., для відділів ч.: 53 Пітсбурґ С. С., 96 Пітсбурґ С. С. і 396 Пітсбурґ Сохо.**
4) **В ЧЕТВЕР, ДНЯ 16 ЧЕРВНЯ, в год. 7.30 ввечір, в Укр. Нар. Домі в ARNOLD, PA., для відділів ч.: 63 Форт Сиґі, 296 Арнолд, 329 Линдора і 360 Лічбурґ.**
5) **В ПЯТНИЦЮ, ДНЯ 17 ЧЕРВНЯ, в год. 7.30 ввечір, в Укр. Нар. Домі в McKEES ROCKS, PA., для відділів ч.: 91 МекКіз Ракс і 118 Пітсбурґ Н. С.**
6) **В СУБОТУ, ДНЯ 18 ЧЕРВНЯ, в год. 7.30 ввечір, в Укр. Нар. Домі в MONESSEN, PA., для відділів ч.: 232 Донора і 338 Монесен.**
7) **В НЕДІЛЮ, ДНЯ 19 ЧЕРВНЯ, в год. 7.30 ввечір, в гали від. ч. 161 в AMBRIDGE, PA., для відділів ч.: 120 Алеквіпа, 126 Севиклій, 161 Ембриҗ і 276 Ембридж.**

Прошу, щоби всі відділові Урядники і члени були присутні на тих зборах, вислухали бесідників та зрозуміли як слід справу реформи У. Н. Союза.

Інж. Володимир Малевич, радний У. Н. Союза.

УКРАЇНСЬКА ПРОГРАМА НА РАДІО В НЮ ЙОРКУ.

В неділю, дня 12-го с. м., відбудеться чергова етноґрафічна програма на радіо Сурми п. з. **„Поділля"** зі стації WOV.

Участь беруть ті, що грали **„Чабана"**: пп. Анна і Іван Дучмінський, Володимир Костик, Володимир Цісик з Лонґ Айленд, Микола Максимович і гр. Небожинський з Ню Йорку.

Хто хоче почути гарну програму, хай не омине нагоди.

УГОРЩИНА ОСТЕРІГАЄ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНУ.

Угорський міністер торговлі Кенец заявив у парляменті, що коли чехословацький уряд далі буде вести митну війну з Угорщиною й обтяжати довіз угорського збіжа до Чехословаччини, то на це уряд Угорщини змушений буде також відповісти певними, некорисними для Чехословаччини заходами.

РОДИННА ТРАҐЕДІЯ.

Страшна родинна драма сталася в селі Хливицу (Буковина). Перед кількома місяцями вернувся 23-літній Іван Іванюк з війська до дому. Та при війську він спаношився і не хотів нічого робити. А коли родичі, вже старші віком, почали робити йому докори, то він почав над ними збиткуватися. Дійшло до того, що звироднілий син кинув рідну маму на землю й почав її обкладати кулаками. Коли тато хотів оборонити жінку, озвірілий син напав на батька, кинув його до землі й почав місити ногами. Старий вирвався й у великому розяренню зірвав з клина рушницю та вистрілив до сина-звіра. Син повалився неживий на землю, а батька арештовано. Не дурно то наша приповідка каже: „Добрі діти родичам вінець, а лихі кінець".

ЗАМОРДУВАВ БАТЬКА.

Черновецька поліція арештувала Івана Міґалюка з Кіцманя. Він признався, що, будучи 20-літнім хлопцем, замордував свого старого батька, 50-літнього тоді, Георгія Міґалюка. Що довело Івана до замордування рідного батька, він не хоче сказати.

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ БОЖЕВІЛЛЯ.

Червоні володарі Кремля роблять свої дикі експерименти в свойому новозаложеному „раю". В останніх часах, як пишуть їхні часописи, перевели вони „чистку" навіть у циркових репертуарах. Циганські пісні, які частенько співають у цирках, а дальше виступи кльовнів, що нерідко говорять анекдоти з життя буржуїв, є, на думку божевільних червоних політиків, великою перешкодою (?) у розвою їхньої пролетарської „культури".

НА ЩО ВИДАЄТЬСЯ ГРОШІ.

Тернопільське воєвідство замовило в тернопільських фотоґрафів 5,000 фотоґрафічних знимок з „Реґіональної вистави", яка відбулася минулого року, на суму 3,000 золотих. Враз з альбомами це все буде буде коштувати біля 5,000 зол. І дивним видається, що в часі теперішньої кризи на такі дрібниці видається стільки грошей, коли на інші цілі, хочаб і на безробітних, відмовляється — з причини „браку фундушу".

НЕЗУГАРНА ПРОПАҐАНДА.

Ст. Наста пише в „Адеверулі" про румунську пропаґанду за кордоном: „Є це непотрібні видатки й страта енерґії, посилати за кордон на пропаґанду людей, без огляду на їх приготування. Вони мандрують ріжними краями й містами скликають людей тільки на те, щоби їм сказати, що Румунія, це край медом і молоком текучий, та що в Румунії панує повна свобода і справедливість. Вислід такої пропаґанди на публичну опінію рівнається зеру. Таксамо не приносять користи й невірні відомости".

ДОБРІ БУДУТЬ З НИХ ПОПИ.

Студенти богословії в Букарешті вибили ректорови семинарії вікна разом з рамцями. У цім геройськім учинку взяли участь 40 студентів. 50 цегол знайдено в помешканні. Ректор з родиною поховалися під ліжка. Поліція арештувала виновників. 20 поліцистів і 15 жандармів стережуть дім ректора.

„ГРОШЕЙ НЕ МАЮ, АЛЕ МАЮ ЖІНКУ."

У Варшаві бувший сержант Ян Келкевич винен був якомусь Жидови 400 золотих. Виставив на них вексель і не викупив його. На запит, чому не платить, відповів, що грошей не має, але має жінку. Дійшло до того, що діло опинилося в суді. Пошкодована жінка сержанта зізнає, що її чоловік помагав і улекшував Жидови входити в неґліжу до спальні. Але зовсім інакше зізнають віритель, що „інкасував" довг, наймичка Келкевичів, а й сам обвинувачений відпирається від вини.

ВІДГОМІН КОНСКРИПЦІЇ.

Хоч конскрипція давно минула, то перед судами в Рогатині й Бережанах ще досі тягнуться розправи проти осіб, що нібито провинилися підчас конскрипції. Всі майже розправи зводяться до того, що сторони домагались українських друків, а комісарі казали, що вже вийшли, або казали, що пізніше принесуть, або просто не хотіли виповняти по українськи, а сторони відмовляли підписів. З цього вийшла ціла тяганина по судах. Кожному насувається питання, на що було цілої комедії з українськими друками, як їх мало всюди чомусь забракнути? І так по трох розправах суд у Бережанах засудив зредуковану вчительку Анну Скробач на 1 добу тюрми з заміною на 2 золоті кари. (Староство покарало її 4 добами арешту з заміною на 20 зол.). Вина панни Скробачівної була в тому, що вона не підписала польської лісти, а ждала на українську лісту, що її приобіцяв принести комісар п. Ольшевський. Двомовного аркуша не діждалася, а п. Ольшевський зробив донесення до староства. Остання кара на око мала, але покарання зредукованої вчительки це замкнення перед нею виглядів на одержання небудь учительської посади. Кар посипалося багато. На господаря Пилипова з Заланова наложило староство 20 діб арешту або 300 зол. кари, а на Шмитхівну з Заводи (Рогатин) 10 діб арешту або 100 зол.

„ХАЙ ЗГИНЕ НА ВОГКІЙ СОЛОМІ!".

Тому, що від кількох днів кружляли чутки, нібито „фабрикант" золота Дуніковський вийде на волю, співробітник одного паризького часопису інформувався в оборонця Дуніковського, д-ра Кльоца. Той адвокат сказав, що Дуніковського оглядали лікарі та психіятри. Вони ствердили, що стан здоровля Дуніковського не вимагає, щоби його випустити на волю. Пошкодовані рішучо є проти того, щоби Дуніковський вийшов на волю. Коли він справді може робити золото, хай дасть докази на те, інакше „повинен умерти на вогкій соломі тюрми". Машину змонтують, потім Дуніковський наново пічне свої досвіди. Один із членів родини сказав, що Дуніковський рішився не виявити тайни винаходу та відкинути всі предложення.

КАРА СМЕРТИ В ЛОДЗІ.

Перед окружним судом в Лодзі відбулася наглa розправа проти 31-літнього Влад. Мендрецького, що ограбив касу на залізничому двірці. Засудили його на кару смерти на шибениці.

ЛЯХИ ЗНОВУ СУДЯТЬ ПЯТЬОХ УКРАЇНЦІВ ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

ВСІ ЗІЗНАЮТЬ, ЩО ЇХ НА ПОЛІЦІЇ БИЛИ Й ЗМУШУВАЛИ ПРИЗНАТИСЯ „ДО ВИНИ".

ЛЬВІВ (Західня Україна). — Перед львівським судом присяглих 27 травня розпочався суд проти пятьох молодих Українців з Тернопільщини. Влада притягнула до відповідальности за приналежність до Орґанізації Українських Націоналістів таких хлопців: Василя Охримовича, 17 літ, з Дичкова; Омеляна Українця, 17 літ, з Красівки; Петра Козуба, 21 літ, зі Смиковець; Осипа Козуба, 10 літ, зі Смиковець; Володимира Робовського, 20 літ, зі Смиковець. Це вже другий раз підсудні опинилися перед судом, бо першу розправу в Тернополі відложено, передаючи її львівському судови.

Як звичайно, отсих молодих хлопців влада обвинувачує в державній зраді за те, що вони належали до української національної орґанізації, хоч позатим ніякого злочину вони не поповнили. Найбільший „злочин" влада приписує Омелянови Українцеви та Василеви Охримовичеви за те, що вони нібито вербували членів до місцевої Орґанізації Українських Націоналістів „Юнак" та заприсягали їх на револьвері на вірність українській ідеї. Всі підсудні вказували на суді, що їх на поліції били та змусили підписати ті „зізнання", які уложила сама поліція. До ніякої вини всі пять не признаються, бо не почуваються винуватими в якомунебудь злочині.

ЛЯХИ ТРИМАЮТЬ МІЦНО СОКАЛЬСЬКИЙ КОРДОН.

ЛЬВІВ (Західня Україна). — Центральний Комітет УНДО на свому засіданню 21 травня ствердив, що польська влада всіми способами старається далі тримати сокальський кордон, котрий відмежовує українські землі, які колись були під російською й австрійською займанщиною, а які тепер опинилися під польською кормиґою. Польська влада за всяку ціну старається недопустити українські землі Волині, Холмщини, Підляша, Полісся і Галичини до політичного, або навіть економічного та культурного звязку.

Крім того на українських землях поза межами Галичини панує й досі повна сваволя адміністраційної влади, бо на тих землях ще далі обовязує виїмкове право адміністрації, яке було надане ще у воєнні часи. Ті землі й досі знаходяться поза межами прав населення, які польська конституція ґарантує своїм громадянам.

Центральний Комітет УНДО закликає українське населення всіх українських земель під Польщею боротися за єдність і спільними силами перемагати всі трудноці, які польська влада ставить на шляху до повного обєднання українських земель під польською займанщиною.

ЗЇЗД ПРЕДСТАВНИКІВ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ.

ЛЬВІВ (Західня Україна). — Дня 26 травня відбувся зїзд представників української кредитової кооперації під Польщею. На зїзді було 56 умандатованих делеґатів від українських кредитових кооперативних установ у Галичині та українських земель поза сокальським кордоном. Крім того 24 гостей.

Зїзд ствердив дуже велике значіння для розбудови економічного життя українського населення під Польщею істнування якнайширшої системи кредитової кооперації. Разом з тим зїзд ствердив, що навіть при теперішніх несприятливих умовинах під Польщею українська кредитова кооперація ще не використала всіх можливостей для свого розросту й діяльности. Отже розбудова цеї основної галузі кооперативного життя має йти далі нестримно вперед.

ФРАНЦІЯ ПРОТИ СКАСУВАННЯ РЕПАРАЦІЙ.

ЛОНДОН (Англія). — Розпочалися спеціяльні засідання англійського уряду під проводом Мек Донелда для вирішення дуже важних справ міжнародного та внутрішнього характеру. Мек Донелд заявив, що премієр Франції, Еріо, твердо зазначив, що Франція не допустить знесення репарацій. Таксамо й Америка, через свого посла, дала зрозуміти англійському урядови, що вона не погодиться на повне скасування репарацій. Це утруднює політику англійського уряду, яка тепер стремить до повного скасування репарацій та до найдальше йдучого зменшення міжнародніх воєнних борґів.

Другою дуже важною справою для Англії є конфлікт з Ірляндією. Де Валера пішов на переговори з англійським урядом і готовий сам приїхати до Лондону для переговорів з Мек Донелдом, щоб знайти якийсь шлях порозуміння між Ірляндією та метрополією. Таке порозуміння Ірляндія хоче мати ще перед імперською економічною конференцією, яка розпічнеться цими днями в Канаді, а на якій Ірляндії не зможе брати участи, коли не полагодить справи присяги на вірність англійському королеви.

"SVOBODA" (LIBERTY)
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НЕВДАЛИЙ ПЕРЕЛЕТ

По всякій правдоподібности треба зачислити польського летуна, Станислава Гавзнера, до тих численних жертв, котрі затонули в Атлянтійськім океані, пробуючи його поконати.

Ніде правди діти, а треба признатися, що не тільки Поляки, тут в Америці й там у Польщі, пильно слідкували за тим летом, але слідкували за ним певно теж і Українці. Бо ми знаємо добре, якою то страшною пихою була би покрила себе Польща, якби Гавзнер дійсно долетів був до Варшави, або хоч перелетів океан. Польща вміє роздувати свої найменші вчинки до найбільших добродійств чи культурних досягнень, а щож доперва було би з таким перелетом?

І це треба піднести, що отся нова спроба перелету Атлянтійського океану була з розумового боку виявом очайдушности одиниці, бож навіть удалий перелет не був би приніс нічого нового. І ось тому в Франції, коли загинули два французькі герої підчас перелету через океан, піднісся протест з боку розумних людей проти таких перелетів. Особливо протестовано проти цього, щоби дозволяти перелітати і наражувати себе непотрібно на загибіль людям, які можуть послужити свому народови і державі далеко корисніше на інший лад. Ота опінія не була проти перелетів, але радила підождати з тим, поки не будуть пороблені нові технічні удосконалення. Тоді принаймні кождий лет був би якимсь поступом у летунстві, в розвязці уможливлення встановлення правильної воздушної комунікації між Европою й Америкою чи іншими заморськими краями.

Беручи це під увагу, перелет Гавзнера не був би теж ніяким особливо розумним кроком. Та всеж-таки треба брати під увагу, що це пустився в дорогу молодий польський летун, щоби таким чином прославити польське імя. Це той, що бажав причинитися, щоб імя Польщі фігурувало між тими геройськими іменами, котрі перші взялися розвязувати велику проблему поборення літаком великих просторів і океанів земської кулі. Його спроба скінчилася катастрофою, а на всякий випадок невдачею. Та це не зменшує вартости благородности його пориву. З таких невдач і катастроф зроджується згодом успіх, виростає той, що осягає ціль. Таких поривів не треба завидувати, не треба їх недоцінювати і кпинами збувати, навіть у тім випадку, коли той, що їх доказує, є нашим ворогом. У таких поривах треба хіба старатися дорівнювати іншим, або їх перевищати.

О. С.

НІМЕЦЬКІ Й ФРАНЦУСЬКІ ВИБОРИ І ПОЛЬЩА

(Надіслане з краю).

Стосунки, усталені в 1919 році в Парижі, ніяк не можуть устабілізуватися. Кождий місяць приносить події, вагітні найбільш несподіваними змінами в тих стосунках...

До останніх належать вибори до пруського сойму і до французького парляменту. Вибори в Прусії принесли розторощуючу перемогу гітлерівців. Правда, більшости вони не осягнули, але увійшли до пруського сойму, цебто до сойму найбільшої і найважнішої держави Райху, як найчисленніша партія, з якою зовсім не числитися — жадний уряд не може. І німецька політика вже зачинає з тим фактом числитися. Вже канцлер Брінінґ **— не просив, а грозив.** Він недавно отверто зажадав в парляменті, щоби „переможці" остаточно залишили надію стягнути репарації з виголодженої і зубожілої Німеччини, та щоб в справі розброєння — трактували його вітчину нарівні з іншими: „або роззброїться всі, як Німеччина, або позвольте Німеччині узброїтися, як **ви!**" Тон промови був рішучий і ясний. І ціла преса французька так і зрозуміла промову, як викликану перемогою Гітлера на пруських виборах. Недавно одна французька ґазета „віщувала", що між Брінінґом і Гітлером є та ріжниця, що перший каже: „не платім, а потім — узброїмся!", а другий: — „узброїмся і не платім!" Тепер у мові канцлера ці суперечности знайшли свою синтезу. Брінінґ сказав — „не платім і зброїмся **відразу!"** Він засвоїв не тільки жадання націонал-соціялістів, але й — що важніше — їх тон.

Зприводу цих змін треба ствердити величезне зденервування в польській пресі, яке ще збільшилося по французьких виборах. Всі припускали, що як відповідь на перемогу гітлерівців, партії відплати, — Франція схилиться на право, в сторону кандидатів на премієрів „сильної руки". Але тимчасом — праві на чолі з Тарде — зістали побиті і до палат входять — яко переможці, ліві: радикал-соціялісти Еріота і соціялісти Леона Блюма. Проти 259 послів правиці і центру — стоїть 330 з лівиці. Певно, не мають рації ті, які гадають, що евентуально кабінет Еріота перекреслить Верзай і заключить союз з Німеччиною. Це нісенітниця, бо Еріо показав себе вже стороником безумовного стягання репараційних довгів. А-ле **сам** рядити він не зможе; мусить спиратися на соціялістів, які настроені пацифістично, репараційного балаґану мають досить, і є проти політики міжнародніх авантур. Зрештою, коли вже Тарде мусів іти на великі уступки Німеччині, коли **він** мусів нераз відтягати руку від своїх середньо-европейських союзників (особливо Польщі, яку він збагателізував у справі Наддунайської федерації), — то щож говорити про лівицю, яка дуже неохочо ставиться до військових аліянсів? Поволі підготовуваний англьо-саський бльок проти Франції, приступлення до нього Італії — ізолювали Францію і в справі репарацій, і в справі роззброєння, і її східньо-европейських союзів.

Осамітнена Франція — заломалася, цофнулася, а виразом цього — є вибори, які повалили Тарде.

Ось ті дві події — німецькі і французькі вибори, які сильно вплинули на міжнародне положення Польщі.

З тих виборів противерзайська Німеччина вийшла сильнішою і певнішою себе, так, що навіть кабінет Брінінґа, що спирається на центрумі і соціялістах, мусів піти супроти нової течії на уступки. Вибориж у Франції усунули від влади кабінет, який найзавзятіше потрафив би протиставитися всяким способам ревізії Верзайського мира. Колиж взяти на увагу, що за ту ревізію (особливо за цілковите скасування репарацій) є багато симпатиків в офіційних колах Лондону і Риму, то ясним стане значіння тих подій для держав, які—як Польща—ціле своє істнування завдячують силі Верзайського мира, силі Франції, союза з нею і слабости Німеччинини.

Становище Польщі стає тяжким, особливо в квестії Данціґу і коридора. Вона мусить вступити на шлях більш поєднавчий супроти Німеччини, або — шукати союза і помочі в Росії, **в Росії большевицькій.** Перше — грозить ревізією границь, друге — ще гіршим.

Найближчі місяці покажуть, у який бік польська заграничня політика піде.

Лев Ясінчук.

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА НА ІМІҐРАЦІЇ

Розглядаючи непевну будучність української іміґрації в Америці, добачимо, що в минулому й теперішности наші іміґранти вложили багато зусиль і коштів у те, щоб задержати себе Українцями. Роблять це деякі орґанізації по своїм силам, а зглядно — в міру свідомости своїх членів; роблять це й поодинокі громадяни. Як зважити, що сюди прийшла іміґрація, яка з малими виїмками не знала навіть своєї національности, а не то історії свого народу, тоді прямо неймовірно виглядає дійсність, яка вказує, що ця іміґрація стільки всяких зусиль виявила в тому напрямі. Як би це робили бодай тепер усі ті, що повинні, що можуть і що надаються до того, то й молодь іміґрантів інакше виглядалаб. А тож часто будують таму для здержання винародовлення самі робітники, які з дому принесли тільки ту свідомість, що нема що їсти; робітники, які самі ніяких шкіл не покінчили, і яким ніхто ніколи не відкрив, хто вони такі. Все те вони пізнали тут прочуттям (інстинктом), а консерватизм, який має свій корінь у їхньому селянському походженні, не дозволив їм самим перейти в чужий табор, хочби який приманчивий. Нераз наражувалися вони на болючі дотинки, на насмішки, але — видержали. Вони творили освітні й товариські орґанізації, які мали піддержувати й скріплювати їхнього власного духа; вони уладжували національні маніфестації, вдержували свої місцеві народні чи загально національні звичаї, плекали, як уміли, свою рідну пісню, танок та іншого роду народне мистецтво, а головне, що творили **свої національні школи.**

Не зважаючи на те, які недостачі в тих школах не були би, ці школи є найбільшим ділом, на яке спромоглась іміґрація. Це діло більше навіть від допомогових товариств, коли взяти під увагу мотиви й мету, задля яких творилось одно й друге. Не зважаючи на те, що в примінєнню до деяких шкіл назву „школа" треба брати в лапки (" "), то всеж таки вона поза своїми вислідами являється найсильнішим запереченням некультурности нашого народа, яку в нас хотіли би вмовити всякі добрі сусіди, а часом таки й власні падаючі духом одиниці. Що за значіння мають усі політичні орієнтації іміґрації, всі партійні чи інші свари за програму, за тактику національної політики в порівнанні до найбільшого й найглибшого питання — будучности нашої дітвори! Що поможуть усі ті пустомельні мудрування, коли дійсність показує, що тисячі української молоді ходять до шкіл, у яких зовсім не вчать української науки! Це пекуче питання мусить завсіди стояти на першому пляні. Коли його відсунемо, то вже в наступному іміґрантському поколінню знайдеться щонайменше 90% людей українського походження, які з українськістю не схочуть і не будуть мати нічого спільного. Для них буде замкнений на сім печаток **український дух,** до якого веде одинокий ключ: **українська книжка.**

Тому то іміґрантські українські школи виростають на основі національного буття іміґрації, бо тільки крізь них можна доступити до десяток тисяч українських дітей, які ходять до американської публичної школи. Якщо в тих школах добуде українська молодь первні української науки, тоді певно вирине потреба і своєї середної школи й катедр українознавства в американському університеті. Кожний крок у напрямі освідомлення української іміґрації про потребу українських шкіл в Америці мусить бути заєдно як найголоснійший, такий, щоби дійсно будив еміґрантське сумління в тому напрямі народної праці, яка з ріжних причин і не завжди з вини самих іміґрантів доволі занедбана. Не може бути в найближчій будучности українського життя без посіву української школи. Не хто інший, тільки цей сіромаха, нераз поневіряний український учитель — хто ним не був би — може бути тим чарівником, якого слова закляття можуть задержати українське життя в Америці.

Кождий сотик, кождий датої
Нашій „Рідній Школі" в дар
Це майбутнього завдаток,
Це на ворога удар.
Рідна Школа — наша зброя,
Рідна Школа — це наш щит,
В Рідній Школі — міць героя,
Що неволю повалить.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний, член Тов. Любов, від. 370 У. Н. Союза, складаю сердечну подяку головним урядникам, а також само відділовим урядникам, за уділення мені запомоги по 6 місяцях в сумі $50.00 в моїй другій хворобі і тяжкої операції жолудка.

Це поміч у цих часах дуже велика. При цім хочу заохотити якнайбільше здорових членів до нашого батька Союза, котрий обтер неодній вдові і сироті слези заплаканих очей.

Однак я не хвалюсь, але правду скажу, що стою разом зі своєю родиною в У. Н. Союзі, бо я вже давно пізнав, що то наше, а не чуже.

Петро Гречаник,
Ню Гейвен, Конн.

В. Пужак.

ДІДЬЧЕ ВОЛОССЯ

(Оповідання).

До села прийшов якийсь сторонський; молодий, може двацять і пятьлітний. Пішов до війта і показав йому якийсь папір. Війт був неписьменний, отже покликав писаря. Писар взяв папір в руку: сказав начальникови, що то метрика Павла Верняка, уродженого тому двацять і шість років.

Метрика ще не була доказом, що тим Павлом Верняком був саме той, що ту метрику тепер виймив з кишені і показав війтови. Війтови було се байдуже. Австрійським горожанам тодішний закон не накидав примусово якихсь спеціяльних леґітимацій. В межах Австрії досить було мати метрику, або якийбудь інший урядовий документ з іменем і призвіщем, датою і місцем уродження. Фотографія на документі не була потрібна.

— А чого ви з тою метрикою прийшли до мене... себто в громадськім уряді замельдуватися? — спитав війт. — Чи може хочете тут осісти на довший час?

— Саме того, що хочу осісти тут, я зголосився до вас, — відповів Павло Верняк. — Я також хотів спитати вас, чи який господар має яку вільну хату. Я наймив би для себе.

— А ви маєте з чого жити? — війт знов спитав. Ви хіба знаєте, що ми маємо закон про волокитів. Як хто не належить до громади і не має з чого жити, то його шупасом, себто примусово відсилають до тої громади, до котрої він належить.

— Я трохи ґотівки маю. Надіюся, що вона, хоч невелика, не скоро вичерпається, бо я буду заробляти.

Війт оглянув Верняка від стіп до голови, похитав головою і каже:

— Сумніваюся, чи ви знайдете у нас роботу. Ви, бачу, місьска дитина. Не вам гнути спину на лані, не вам махати ціпом. Ваші делікатні мімські руки не до роботи на селі!

— Я кравець.

— Як кравець, то може знайдете роботу, бо на шість сіл в сій стороні є тільки два кравці. Ще й такі, що не все мають час на кравецьку роботу.

— А хату дістав би я тут?

— В нашім селі є пару господарів, що мають по дві хати, та не мають комірників. Від нас богато родин поїхало до Америки. Хатами таких еміґрантів, що думають колись вернутися до рідного краю, завідують їх фаміліянти. Ось недалеко відси один господар має дві хати. Одну свою, другу свого брата, що з жінкою поїхав до Америки. Господар мешкає в своїй хаті, братова стоїть порожна. Аж прикро дивитися, як посередині села стоїть хата з вікнами позабиваними дошками.

Верняк пішошв до того господаря і ту хату з дошками на вікнах наймив. Очевидьо, дошки повідбивав.

Відки той Верняк прийшов і чим він раньше був, ніхто не знав. Про його минуле ріжно в селі говорили. Одні казали, що то студент прогнаний зі школи; інші, що він дезертир і закрався в село з чужою метрикою. Через отсю чутку до Верняка загостив був раз жандарм. Відійшов, полишаючи Верняка в спокою. Се було доказом, одні казали, що чутка про дизерцію фальшива; казали треті, що Верняк і жандарма надув фальшами, або чужими документами.

Були такі, що в своїй буйній уяві вифантазували собі цілий роман. Верняк, розказували, був черцем. Зазираючи дуже часто поза мур монастирського саду, мав нагоду бачити гарну дівчину. Сарака залюбився. Раз перескочив мур, щоби з нею побалакати. Вона наробила крику. Йому вже нічого було вертатися до монастиря, отже він втік.

Кружляли ще інші вісти про молодого кравця. Було їх так богато, що ніхто не знав, яку вість вибрати, щоби в неї увірити. Чим той Верняк раньше був, тим був, тепер був кравцем і чудним диваком.

Як кравцеви, поводилось йому не дуже добре, та й не дуже зле. Наші селяни носили тоді біля і одяг майже виключно шиті у себе дома, отже кравці на селі не богато могли заробити. Всеж таки машина шиє не лиш скорше, але й краще. Неодна богата ґаздиня лінувалася, або воліла робити іншу роботу, як шити. Колиж показалося, що Верняк не лише штани, але й сорочки і бабські спідниці шиє, він діставав тільки роботи, що мав бодай на комірне, на картоплі і сіль.

Бувало в неділю хотів людям показати, що йому і на мясо стати. Коли люди поприйого хату верталися з церкви, то він стояв на своїм порозі і тріскою довбав в зубах. Людей він тим не здурив. Казали, що як йому справді залізло щось між зуби, то хіба тільки лупина з картофлі.

Чудний був той Верняк. Здоровий і вродливий парубок. Всі дівки в селі жалували, що з него не можуть мати ніякої користи, бо він голодник і від них держиться здалека. Парубки навиділи його, бо він не робив їм конкуренції. До дівчат не пхався, музики і всякі інші оказії виминав. Він ходив „люзом", любив самоту.

Молодий кравець був диваком, якого в селі ще не бачили; і не чули про такого. Кождий чоловік любить світло сонця... як не засильно пражить. Сонце веселить око, розгріває кров, розохочує серце. У Верняка було навпаки. Як сонце ясно світило, то йому було маркотно. Для нього не було скучнішого дня, як день без хмар, без вітру, без дощу, без бурі; день, котрий нічого не має, хіба лише світло сонця від досвіту аж до самого вечера. Коли раз цілих пять тижнів була така, як він казав, соняшна пустиня, він так змарнів, що аж лячно було на нього дивитися. Змарнів, хоч тоді робив у богача і там йому дуже добре було. Аж коли пустився дощ і вітер тяжкими краплями бив по шибах, Верняк віджив. Співав і свистав від рана до вечера. По роботі закинув на себе коц і вийшов. Дощ лляв, вітер скавулів, громи били, блискало так, що аж очі боліли... Отсе була для нього музика, отсе було світло! Біґав по полях, по лісах і співав, свистав, як десь близько нього вдарив ґрім; як вітер повалив смереку, то аж підскакував з радости. Як по такій мандрівці прийшов назад до хати, то на писках мав здорові румянці, його очи світилися. Хто був під рукою, баба чи дівчина, старий, хлопчина-пастушок, він хапав і танцював з ним.

Такого кравця ще ніхто не бачив. Одні сміялися з нього, другі жалували його, треті трохи боялися й оминали його. Хто не думав, що йому хибує одна клепка, той гадав, що мясо і кров кравця не такі, як у всіх людей. Дехто підозрівав, що висша сила перемінила в кравця самого нечистого.

Верняк вже й справді став мясо видовбувати зпоміж зубів, бо й сусідні села стали приходити до нього з роботою. Вже й зачав дещо відкладати. Він став призиратися дівчатам, бо його зарібки вже позволяли йому заснувати родинне гніздо. На богачки не дивився. Як люди казали, він боявся, що за парубка без клаптика ґрунту не вийде жадна така, що має хочби чверть морґа. І він думав таксамо, та причина була не та. Він на богачки не дивився, бо вже задивився на гарну наймичку одного господаря, котра йому що днини приносила молоко. Була дуже гарна і дуже бідна, бо кругла сирота без жадного маєтку.

— Чи не схотіла би ти стати майстровою? — одного разу він спитав її, коли вона вже переляла молоко до його горшка і відвернулася, щоби відійти.

— Якою майстровою? — спитала.

— Тут тільки один майстер, Павло Верняк.

Паленіючи, дівчина відповіла:

— Ви хіба жартуєте...

— Не жартую. Я люблю тебе і, як гадаєш, що й ти годна полюбити мене, то поберімся.

— Я вже люблю тебе. Давно полюбила, тільки соромно було показати се.

— Отже ми вже заручені — сказав обіймаючи дівчину і цілуючи.

— Та заручені, — відповіла сміючися.

— Тільки ще не зараз поберемося. Я ще мушу дещо заробити, щоби хата не була така порожна.

— Буду ждати. Я ще не така стара і в мого господаря добре мені.

Кравець знов хотів обіймити її. Вона відскочила на поріг, кажучи:

— Аж коли буду майстровою!

Анна приходила до нього що днини, бо далі що днини приносила молоко. В неділю були разом від полудня до четвертої, пятої години.

Село було на підгірю, на промежині Гуцульщини і Бойківщини. Не диво, що в сім селі, як і в сусідних також, мужчини носили довге волосся. Не таке довге як жінки, та всеж таки воно спадало аж на плечі. Коли Верняк прийшов сюди, він нагадав собі, що, будучи хлопцем, носив довге волосся. Приставши до самих довговолосих, Верняк і свому волоссю дав повну волю рости аж до плечей. Тепер, коли до нього зачала приходити Анна, і коли вона побалакавши трохи, далі сиділа мовчки, бо вже не мала про що балакати, він гладив її по головці, гладив її волосся. При такій роботі нагадав собі ті часи, коли вечерами, ще заки запалено світло, мама гладила його по головці і його довге волосся чесала. Се чесання він дуже любив. Нагадавши собі те, він подумав, що мабуть і дівчина любить, як її хто чеше. Хіба кітка боронить ся, як її хто гладить? Став розплітати її косу.

— А то на що? — спитала.

— Бо хочу тебе зачесати. Потому ти мене зачешеш. Я се дуже люблю.

Не боронила. Він косу розплів, з шуфляди стола виймив свій гребінь і став чесати. Що потягнув гребенем, то вона:

— Ай! Ай! Не рви так, бо болить!

Він тягнув поволіше, обережніше. Не помагало. Вона все:

— Йой, йой, ой!

— Стали оглядати гребінь. Не диво, що сіпав і вимикував волосся, бо зуби були поломані, поколені.

— Такий гребінь нідочого, — сказала. — Він з рога. Роговий гребінь все колеться і вириває волосся. Найліпші гре-

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

КАРНЕҐІ, ПА.

Поступ Дівочого Товариства св. Ольги.

Чайний вечір.

Ми вже писали про наше товариство св. Ольги, але щоби хто не думав, що наше товариство зорганізувалося й на тім кінець, подамо, що воно працює дальше успішно розвивається.

В неділю, 17 квітня й наше товариство влаштувало „Чайний вечір": В склад того вечора входили: співи, деклямації, руханкові вправи й представлення „Землетрус", а по відограню представлення був розданий чай присутним гостям.

Чайний вечір відкрив промовою о. М. Кучер, парох карнеґійської парохії. Потім більше, як сто дівчат виступили на сцену й відспівали кілька пісень під проводом п. діриґента И. Букати. Поміж відспіванням пісень виголосили деклямації: Марія Боднар, Анна Брандибура й Орина Попівчак. Потім о. М. Кучер мав відчит про значіння доброї орґанізації. Відчит був поучаючий, бо опирався на добрих доказах і примірах. По відчиті відбулися руханкові вправи при піснях: „Дай нам Боже", „Гей ви хлопці січовії", й „Соколи, соколи". В руханкових вправах дівчата писалися дуже добре. До вправ приґравав на піяні п. учитель И. Буката. По вправах відограно представлення „Землетрус".

Хоч у тім представленню виступають і мущини, то тих мущин не грали хлопці, але самі дівчата й так: ролю Миколи грала Катруся Галущак, Василя грала Маруся Микита; а Марусю грала Настуня Венґрин. Представлення випало добре, бо аматорки грали свої ролі гарно.

По представленню дівчата почали роздавати чай з перекускою. Все те робили спритно і то все справило подив. Дехто думав, що чай будуть подавати при столі, а то ні: всі присутні, як сиділи, так і далі сиділи в своїх кріслах на галі, а кождому подавали на тарели чай, цукор, тісточка й оріхи. Всі присутні були задоволені та не могли надивуватися спритности дівчат.

Всі точки з того вечора пройшли добре, присутні гості були вдоволені, бо кожду часть, віддану на сцені дівчатами, надгороджували гучними оплесками.

Того вечора було пару хлопців з Мікіз Ракс, які були задоволені, та казали, що перший раз бачать, що дівчата так гарно працюють. Тому казали, що вони будуть старатися щось у себе зробити. Наше товариство жде на несподіванку, але її досі ще не було.

Дохід з того підприємства був малий, бо були великі видатки, але моральна користь велика, бо ті, які думали, що товариство є непотрібне, переконалися, що так не є, що дівочого товариства потрібно в громаді, бо коли не буде, то наша молодіж піде до товариств інших народів, а навіть ляцьких, нам ворожих.

Дохід призначено на Рідну Школу в Галичині. На закінчення вечора відспівано американський і український гимн. Всі розходилися домів вдоволені, бо бачили те, чого досі не бачили, а свідомі питали самі себе: „А чому досі в нас цього не було? Чи ми спали сном невільничим, чи яким? „А дехто їм відповідав: „Ні, куме, ні, ми не спали, але доброго провідника не мали".

Марія Галущак,
містопредс. Укр. Дів.
Тов. св. Ольги.

При валенню старого дому.

Холерик: Валіть усе, валіть, вандали! І що з того матимете? Самі огидливі новочасні доми, наче касарні!

Санґвініст: Лише так дальше! Геть із тими старими рудерами! Бодай раз повстане новочасний будинок!

Флеґматик: Валіть, або будуйте! Мені все одно.

Меляхолік: Це рівнається знову загибелі тисяч блощиць!

——о——

— Ти останніми часами пеш так страшно багато!

— Так, щоби забути.

— А що хочеш забути?

— Я вже не знаю.

ЧИ ВДИХАЄТЕ?

Мовчанка може бути й золота

...АЛЕ ХІБА ЦЕ ПРИЧИНА, ЧОМУ ІНШІ СИГАРЕТНІ ОГОЛОШЕННЯ ЗВИЧАЙНО ПРОМОВЧУЮТЬ ЦЕ ПИТАННЯ?

КОЛИ правда болить — так обминати болючу справу, річ цілком природна! Вдихання було довгий час "нетикальною" темою в сигаретній реклямі. Тай не диво! В кожнім тютюновім листю — навіть в найкращім, найлагіднішім — природа скрискриває деякі нечистоти, які, якщо їх не усунути, не є добрі для ніжних оболонок!

А що, свідомо чи несвідомо, кожний курець вдихає якусь частину диму з сигаретки, яку він або вона курить, Локкі Страйк вдосконалили той славний науковий процес, що усуває згадані нечистоти Локкі створили цей процес. Тільки Локкі його мають!

Чи вдихаєте? Більш як 20,000 лікарів, яким подано Локкі на пробу дослідження, а які основують свої погляди на власнім досвіді в куренні, заявили, що Локкі менше дражнять горло, чим інші сигаретки.

"It's toasted"
Ваша Охорона проти роздраження—проти кашлю

ГАРАЗД, АМЕРИКО
НАСТАВТЕ НА ЛОККІ СТРАЙК—60 новітніх минут з найкращими в світі танковими оркестрами, і знаменитий огляд новин в Локкі Страйк радіо-програмі у вечорі кождого вівтірка, четверга і суботи на N. B. C. передачі.

ТИБЕТАНСЬКЕ КОНДЕНЗОВАНЕ МОЛОКО.

Професор д-р Г. Моліш описує в „Мікрокосмосі" базар у Дарджелінгу, гімаляйському місті на висоті 2,000 метрів. Сотки Тибетанців порозкладують на землі свої хустки та килими й на них порозкладають свій крам і посудину, молитовні тарахкала, вовняні ліжники (коци), шкіри тигрів і леопардів, кожухи, вироби з шільдкрету, ножі, ріжні залізні вироби, ліки, зеленину, трави, коріння і т. д. Тютюн продають у листю, а чай купами. Спеціяльну увагу Моліша звернула на себе молочна консерва, якої досі ще ніхто не описав. Це білі таблички, четверогранні (приблизно 6 цм.), брудно-жовтої маси, продірявлені посередині. Ті таблички нанизують на шнурок і вяжуть у вінці. На перший погляд здається, що то кусник мила. Вони такі тверді, що дадуться розбити лише залізним молотком. Роблять їх із молока тибетанського „яка" (порода тибетанського буйвола). До того молока додають трохи кислого молока, щоби зсілося. Це зсіле молоко сушать, завивають в органтину та кладуть під тяжкий камінь. Коли Тибетанець купить такке молоко й хоче його зараз зїсти, продавець розібе молоко молотком на кусничкии завбільшки ліскового горіха. Ті кусники бере в рот, як у нас цукорки, там вони помало розмокаються, тоді їх жують, розгризають і проковтують. Ця консерва дуже поживна. Професор д-р Моліш досліджував таке молоко мікрохемічно та знайшов у ньому товщі й білок. Ті кусники молока можнаб на перший погляд уважати твердим, сухим сиром, та це не сир, бо туземці кажуть, що молоко при такій перерібці не перемінюється в сир. Це без сумніву найцікавіша пожива, яка може вдержатися й кількадесять літ майже без змін.

Актор: Як я вчора грав ролю Гамлета, вмирав так реалістично, що один з глядачів зімлів!

— Хтож то був?

— Мій кравець.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

бені зі слоневої кости. Та вони дорогі.

На другий раз принеси свій, сказав до неї.

— Колиж бо мій ще гірший, як твій — відповіла.

Верняк закінчив чесати пальцями і назад заплів.

— Ну, тепер я хіба тобі стану вимикувати тим гребенем, сказала сміючися.

— Його дуже кортіло, щоби його зачесала. Подумав, що то може не так дуже болить, отже сказав:

— Чеши! Нехай то буде за кару, що я ще до сеї пори не купив ліпшого гребеня.

Подав її гребінь і сів плечима до неї. Сидячи за ним, вона не могла бачити, що за кождим разом, коли потягла гребенем, його уста викривлялися, показуючи кутні зуби. Хоч боліло, то таки було йому любо, бо вона, що раз потягла гребенем, то другий раз погладила рукою. Нарешті йому того гребеня стало забогато, і він, відсуваючися, сказав:

— Досить! Ти відай вже втомилася.

Що четверга в повітовім місті був торг. Верняк присівся на фіру сусіда і хоїхав до міста. Пішов до краму купувати гребені. Одного хотів купити собі, другого Анні. Очевидно, не інші, як зі слоневої кости. Крамареви сказав зараз на вступі, що на інші гребені він і дивитися не буде. Крамар поклав перед ним кілька гребенів і каже:

— Отсі, рогові. Ті чорні, з кости слонової.

Верняк придивився гребеням і каже:

—Що ви мені завертаєте голову? На село людей дурити! Сі, се правда, рогові. Ті чорні... вони й не лежали коло слонової кости. Се кавчук.

— Ну-у! — відповів крамар. — Хіба ви не знаєте, що тепер слонову кість роблять з кавчука? Світ, техніка і хемія не стоять на місци, а поступають.

— Колиж бо ті, що мене просили купити гребінь, не увірять, що є й чорна слонова кість. Вони кажуть, що слонова кість все є біла.

— Я маю сі білі гребені. Вони такі, як зі слонової кости, бо з такого дерева, що не колеться. Та ті гребені тричі так дорогі, як ті чорні.

— Покажіть, може куплю!

Купець показав. Верняк аж впрів, так торгувався, бо ту слонову кість з дерева доконче хотів купити для Анни. Крамар таки спустив аж до половини і Верняк віз до дому два гребені: білий для Анни і чорний з кавчукової слонової кости для себе.

Зараз в пятницю рано, коли Анна принесла йому молоко, він сказав їй, що вже має добрий гребінь. Що має два, не сказазв, бо в неділю хотів зробити їй несподіванку.

Прийша неділя, прийшло полудне і прийшла Анна. Верняк зараз розплів їй косу і став білим гребенем чесати. Гребінь не сіпнув ні раз.

— То чудо, не гребінь, — сказала. — Коби я мала такий гребінь! Не подумала, що коли вона сама чесалася, то хоч би гребінь був ще ліпший, вона сама виривала би своє волосся, бо замотаного не розчісувала лагідно, а сіпала. Верняк не сіпав, а обережно і поволи розчісував кождого гудза, кожду мотанину. Коли вже зачесав і заплів косу, спитав:

— То ти хотіла би мати такий гребінь?

Її очи засвітилися і зараз померкли. Вона відповіла:

— Чи одно чоловік хотів би мати? Що з того, що хотіла би. Такий гребінь годна купити хіба тільки одна війтиха.

— Не потребуєш купувати, бо то я для тебе купив його. Бери і сховай. А пильнуй, щоби хто не вкрав. В селі ніхто не має такого. То лакома річ.

— Йой! Не брешеш, Павле? То справді мій гребінь?

Анна обіймила його за шию, поцілувала, відскочила і каже:

— Тепер ти давай твою голову!

— Не сим гребенем. Він білий, не до мого чорного волосся. Я собі купив чорний.

Павло подав їй другого гребіня, поклався на лавці, головою до неї і сказазв:

— Тепер чеши! Тягни добре, бо сей не буде скубати.

Вона зачала чесати. Зразу від потилиці на чоло, потому з чола взад; від правого вуха до лівого, потому навпаки. А все, раз погладила рукою, раз потягнула гребенем; раз рукою, раз гребенем. Знов помервила рукою цілу голову і знов зачинала чесати наново. При тім він і вона мовчали; ні пари з рота не пускали. Нараз, коли знов був зачесаний прилично, вона сказала:

— Вже смеркається. Мені пора...

— Та в таку зливу, сеж хмаролом! — скрикнув кравець.

Там справді пустився сильний дощ, неначе хмаролом. Грім бив за громом, блискало раз коло разу. Як би не те, що у нього була дівчина, Верняк був би закинув на себе яку верету і вибіг би на двір.

— Зажди трохи, аж устане — сказав до дівчини.

Сам приступив до вікна і розкошувався зливою, розкошував блискавками. Громи затихли і перестало блискати. Хоч вже стемнілося і Анні вже була пора йти до хати, вона боялася вийти, бо ще далі лляло так, що сам господар був би її скартав, якби вона в таку зливу верталася до хати.

— Засвітити лямпу, чи ні? — Верняк спитав.

— Та нащо? — відповіла. — Сидім так потемки. Я буду тебе далі чесати.

Він сів коло неї, вона знов зачала чесати. Здивувалася, коли в пальцях стало неначе би свербіти-колоти. Вона раптом перестала чесати.

— Що там таке? — спитав Верняк.

Вона не відповіла і зачала наново чесати. Знов почула в пальцях се колюче чи щупаюче свербіння. Потому за кождим разом, як по волоссю потягнула гребенем, їй бачилось, що вухом чує, як у волоссю щось тихенько тріщить, неначе тріскає. Коли стала вдивлятися в його голову, якої не бачила, бо вже було цілком темно, вона менше чула, що волосся тріщить, як потягнути гребенем; з кінців волосся вискакували сині іскорки...

— Ще хвилю чесала і промовила тихо, тихенько, неначе би власних слів боялася:

— Павле! Я вже довго думаю, щоби тебе спитати, та боюся, що ти висмієш мене.

— Питай! Може воно справді смішне.

— Воно не смішне. Не розсердься на мене, бо я боюся, що воно таке... або життя, або смерть!

— Що тобі на умі, кохана?

Вона хвилю мовчала. Нарешті таки спитала:

— Чи ти, Павле, сповідався перед Великоднем?

Хвилю була така тишина, що обоє виразно чули, як в його волоссю тріщало.

— Чому саме тепер тобі прийла гадка про те питати?

— Бо, бо — ледви вигикала, — лихий любить робити свої пакости.

— Не смішно тобі таке вигадувати? Диви, яке моє чоло горяче. Притули до нього твоє личко.

Вона не зробила сього, лиш чесала ще завзятіще і мовчала. Нараз пронизливо заверещала, кинула гребінь на семлю кинула гребінь на землю і відскочила від Верняка, Шукаючи потемки дверей, вдарилася пару разів до стіни і, знайшовши двері, вибігла з хати. Хоч дощ далі лляв як з цебра, вона гнала і до себе прибігла мокра до нитки.

На другий день вже ціле село знало, що з волосся кравця вискакують іскри. Люди вже знали, хто такий той кравець. Тепер вони вже зрозуміли, чому він втікав від божого сонця; зрозуміли, чому він так любив дідьчі громи, блискавки і бурі.

— Се йому нічого не поможе, — казали, — як по смерти піде до пекла. Пекольного вогню не згасить ніякий хмаролом!

Анна все хрестилася, як при ній хто згадав Верняка. Молока до нього більше не носила. Оминала його на сто кроків і над своїм ліжком на стіні намалювала хрест.

Так то Павло Верняк втратив дівчину.

Ті іскри з волосся трохи не зруйнували кравця, бо до такого мало хто приходив з роботою. Його зарібки були щораз менші. Став зїдати те, що вже відклав був, щоби його будуча жінка не нарікала, що вийшла за „лапсердака".

На нещастя, чи навпаки, на щастя Верняка, проти нього став бунтувати людей кравець з сусідної громади, бо хотів його вигризти з села і самому сісти на його місци. Намовив кількох громадян, щоби пішли до попа порадитися, як такого небезпечного спекатися з побожної громади. Вони пішли. Піп вислухав і каже:

— Ідіть до міста, купіть собі кавчукові гребені і кажіть себе в темноті чесати. Як ще тоді кравець буде вам небезпечний, то знов прийдіть до мене.

— Чи то мусить дівка чесати? — люди спитали.

— Ні. Чесати може будьхто, тільки гребінь мусить бути кавчуковий.

Люди пішли. Крамарі в місті розпродали всі гребені зі слонової кости, зробленої з кавчука. За ті гребені брали потрійну ціну. Чесання цілими годинами стало загальною модою в селі.

Анна хотіла вернутися до Верняка. Знов прийшла раз з молоком, та він показав їй двері. Заплакала, та се не помогло.

Коли люди зміркували, які вони були дурні, до Верняка знов стала плисти робота. Він добре заробляв і далі жив одинцем.

Як раньше, так і далі всяка буря виганяла його з хати і гнала в поле, в ліс. Хоч люди вже привикли до нього і до його химер, таки все похитували головами і дивувалися, що громи оминають його. Що року чули або в ґазетах читали, що десь когось, коли хто не вспів перед бурею втекти до хати, в полю чи в лісі вбив грім. Верняк серед бурі блукав між високими деревами і хоч бувало, недалеко нього вдарив грім, він все лишився цілий.

— Се мусить мати якусь причину! — люди казали, покручуючи головами і не доповідаючи, про яку то причину вони думають.

Одної днини знов була страшна буря. Верняк, як звичайно, так і тепер пішов у ліс. Пішов і не вернувся. На другий день люди пішли шукати. Знайшли його. Лежав під дуже високою ялицею. Лежав і не рухався. Навкруги нього лежали широко порозмітувані паруметрові ленти з кори і такіж довгі тріски ялини. Люди глянули на ялицю. Від вершка аж до землі тяглася біла, спірально ялицю обвиваюча біла лента. То була рана, зроблена на дереві громом. З тіла ялиці грім вирвав ту, на земли розметану кору і ті тріски.

Аж тепер, коли Верняка грім таки не минув, люди зачали вірити, що він не мав ніякої нечистої оборони, котра від нього відвертала би громи й інші подібні небезпеки.

ШУМЛЯТЬ БЕРЕЗИ.

Шумлять кучеряві біленькі берези
Від вітру легенько хиляться гилки.
Прилинули вісти з рідної Вкраїни,
Від рідні моеї, від Ганни сестри.
Прилинули вісти сумні, невеселі,
Кружляють ці вісти смутні і страшні:
Там моя родина, бідна, нещаслива,
Вона проживає дуже лихі дні.
Знаю я страшні ті їх щоденні муки,
Стоїть перед мною кождісінький день;
Там у рідній хаті життя нещасливе,
Рідня із недолі зчорніла як пень.
Знаю я румунську прокляту неволю,
Вона все гарцює в мене на очах;
Закинули брата мойого до неї,
Сидить бідолаха у темних льохах.
Залізо погризло його білі руки,
Змарнілий, голодний, сидить у тюрмі,
Часом місяць ясний засвітить в півночи,
І гляне в темницю у нічній пітьмі.
Та не лише брат мій у тюрмі нуждує;
І батько, закутий в кайданах тяжких,
Сидить серед тої темненької ночі,
Квилить і ридає у стінах німих.
Лячно подивитись у рідную хату!
Усюди там пусто, кругом сум-мара,
Лише під печею сидить моя мати,
І жалібно плаче там рідна сестра.
Коби як дістатись до Рідного Краю!
Смертя не лякаюсь, смерть не відбіжить;
Краще я хотів би в боротьбі умерти,
Ніж тут на чужині в горю-смутку жить.
Давно час розбити ворожі кайдани,
Що сковують руки українських мас,
І раз доказати ворогам проклятим,
Що Вільна Вкраїна належить до нас!

М. В.

ПОЗІР! ДЖЕРЗИСИТСЬКА ГРОМАДО! ПОЗІР!

НА ПОКЛИК ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧИ, II. СОТНЯ скликається всіх громадян доброї волі на

ЗБОРИ

В ЦІЛИ ПОМОЧИ ГОЛОДУЮЧИМ ГУЦУЛАМ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 12-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1932 РОКУ

зараз по Службі Божій

В ГАЛІ ЦЕРКОВНІЙ ПРИ ГРІН І СУСЕКС ВУЛИЦЯХ.

Управа Чорноморської Січи, II. сотня.

133

УВАГА! ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА НА 23-тій і БРАВН УЛ.

урядже

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 12-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1932 РОКУ

НА ФАРМІ КОЛО УКРАЇНСЬКОГО ПРАВ. ЦВИНТАРЯ.

Початок в годині 1-шій пополудни.

Боси будуть чекати коло Дому Укр. Громади, 23 і Бравн ул. Перший бос відіде в 12-тій год., другий бос відіде в 1-шій год.

Шановні Українці й Українки! Українська Громада запрошує на цій пікнік кождого, бо буде змога весело забавитися на свіжім воздусі. Буде приграваті першорядна музика і не забракне смачної перекуски та зимних напитків. 133

За добру забаву ручить — Комітет Укр. Громади.

КНИЖКИ ДЛЯ ЖІНОК,

ЯКІ ХОЧУТЬ УЧИТИСЯ ВАРИТИ І ПЕЧИ.

НОВА КУХНЯ, вітаминова	$. 75
ДОМАШНЯ КУХНЯ, або як варити і печи	1.00
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ КУХАР	1.00

Замовлення разом з належитістю слати на адресу:

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

СТ. ЛУІС, МО. Жін. Тов. Любов, від. 373, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться 12 червня, в неділю, в годині 2.30 пополудни, в Укр. Нар. Домі, 123 Гікори ул. Проситься всіх членів прийти. Також проситься привести нових членів. Котрий з членів ще не вписав своїх дітей до У. Н. Союза, просимо вписати на цих зборах. Не явившийся на цих зборах член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Т. Єзуско, предс.; К. Люпчин, кас.; В. Хлопик, секр.

ШЕНАНДОА, ПА. Повідомляється всіх місцевих і позамісцевих членів, що півpічний мітінг Бр. св. Володимира, від. 98, відбудеться 12 червня, в гали парохіяльній на Вест стріт. Проситься всіх членів зійтися на півpічний мітінг, бо є важні справи до полагодження. А головно довгуючі члени коли не являться і не вирівнають своїх належитостей, будуть суспендовані. — Афтанас Гевчук, секр.

МАНВІЛ, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, повідомляєш що мітінг відбудеться в неділю, 12 червня, в годині 2-гій пополудни. — Василь Возьний, предс.; Микола Лісний, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Я. Тов. Запорожська Січ, від. 317, повідомляє всіх членів, що півpічний мітінг відбудеться в суботу, 11 червня, в годині 7-мій ввечір, в гали церковній. На мітінгу буде справоздання за 6 місяців і інші справи. Взиваеться всіх довгуючих прийти і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Гр. Моздір, предс.; В. Кіянка, кас.; М. Дидик, секр.

ОЛІЕН, Н. Я. Тов. Зап. Січ, від. 363, повідомляє своїх членів, що півpічний мітінг відбудеться в неділю, 12 червня, в годині 2-гій пополудни. Проситься всіх членів прийти на мітінг в означений час, бо будуть деякі справи до полагодження. Між іншими буде даний проєкт на зміну товариського статута. Довгуючі члени повинні вирівнати свої вкладки, а котрим це неможливо, то повинні прийти на мітінг і сказати, то тоді товариство постарається, щоб за них вкладки були заплачені. Не явившийся член заплатить кару 0 ц., а урядник 1 дол. — Уряд.

ВЕСТ НЮТОН, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 256, повідомляє усіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що півpічний мітінг відбудеться в неділю, 12 червня, в годині 1-ій пополудни. На мітінгу буде справоздання за 6 місяців і інші важні справи. Обовязком є усіх членів явитись на означений час. Не явившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Дмитро Голубич, секр.

ВОДЕЛРВЛІТ, Н. Я. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 13, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12 червня, в год. 2-гій пополудни, в гали кУр. Гор. Клюбу, 402 — 25-та ул. Уряд просить всіх членів і членкиць явитись на час. Також проситься членів не затягати вкладок. Пригоминається довгуючим членам, що коли не прийдуть і не заплатять свого довгу, будуть суспендовані. Також подається до відома членам, що ані перед мітінгом ані по мітінгу жадних вкладок не прийму без важної причини. На цім мітінгу будуть полагоджувані важні справи. Не явившийся на цей мітінг член підлягає карі після статута. — В. Вовчук, предс.; В. Дзюмбила, кас.; В. Футулуйчук, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. О. Николая, від. 341, повідомляє своїх членів, що півpічні збори відбудуться в неділю, 12 червня, в годині 1.30 пополудни, в Укр. Нар. Домі. З огляду, що буде переведена злука відділів 341 і 393 в один відділ, буде справоздання обох урядів і вибір нового уряду в злученім відділі. Член, не явившийся на цих зборах, підлягає карі після статута. — Стефан Г. Палівода, секр.

ФРЕНКФОРД, ПА. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 268, повідомляє своїх членів, що півpічний мітінг відбудеться в неділю, 12 червня, в годині 4-тій пополудни, в Укр. Нар. Домі, 2171 Вейклайн Стр. Проситься всіх членів прибути на цей мітінг, бо маємо важні справи до полагодження — М. аШнайда, предс.; Г. Михалюк, кас.; П. Омелян, секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. Бр. св. Василія Вел., від. 161, повідомляє усіх своїх членів, що півpічний мітінг відбудеться в неділю, 12 червня, точно в год. 2-гій пополудни, під ч. 616 Гленвуд Еве. Буде справоздання секретаря за пів року і контрольорів. Не явившийся на цей мітінг член заплатить кару 0 ц., а урядник 1 дол. — Мих. Радьо, предс.; Вас. Ясиницький, кас.; А. Підуфалий, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Я. Тов. Укр. Січ, від. 282, повідомляє своїх членів і членкиць, що півpічні збори відбудуться в неділю, 12 червня в домі Товариства в звичайнім часі. На цих зборах усі члени обовязково повинні явитися, бо будуть важні справи до полагодження. Довгуючі обовязково повинні вирівнати свої залеглости на цих зборах, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Василь Каній, рек. секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Повідомляється членів Тов. ім. Князя Данила, що півpічний мітінг відбудеться в суботу, 11 червня, в годині 7-мій ввечір, в домі Громади, 3322 Н. Лавренс ул. Проситься усіх членів прибути на півpічний мітінг, бо є багато важних справ до полагодження. Контр. комісія здасть звіт за минувших 6 місяців. Проситься всіх довгуючих членів прийти і вирівнати свій довг, бо коли цего не зроблять, будуть суспендовані. — М. Долішний, предс.; Гр. Лесик, кас.; Ол. Дюрка, секр.

ВЕСТ ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома членам 62 Відділу, що місячні збори відбудуться в суботу, 11 червня, в годині 7.30 ввечір, в гали МекНікол, 62 ул. і рейс Еве. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів прибути на згадані збори, бо є дуже важні справи до полагодження, котрі мусять бути полагоджені більшим числом членів. Повідомляється, що відділ 62 отримав 100 дол. нагороди за злуку. Не забувайте приправадити нових членів і вписуйте свої діти, бо тепер принимається без вступного на нові роди обезпечення. Напоминається довгуючих членів, щоби сплачували свої залеглости. Також проситься родичів платити точніше за діти. — М. Черкас, предс.; П. Трафка, кас.; П. Кокодинський, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Відділ 280 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12 червня, в годині 2-гій пополудни, в Укр. Гор. Клюбі. Проситься всіх членів прибути на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Всі члени, котрі дістали позичку, мають явитись на мітінгу. — Р. Рубльовський, рек. секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Мир, від. 324, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в суботу, 11 червня, в годині 7-мій ввечір, в домі Укр. Громади на 23-тій і Бравн ул. Припоминається довгуючим не занедбувати свого обовязку і непаражувати себе на шкоду. Ті, що жадали позички, нехай прийдуть на збори, щоб одержати. — Г. Григорчук, предс.; М. Туркот, секр.

ВУДГЕВЕН, Н. Я. Тов. Вільна Україна, від. 200, повідомляє, що півpічні збори відбудуться в суботу, 11 червня, в годині 6.30 ввечір, в гали де звичайно. Є багато важних справ до полагодження, а найважнійша справа молодечого відділу. Присутність всіх членів обовязкова. Не явившийся член підлягає карі. — Уряд.

ВАВНД ВРУК, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 344, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться 12 червня, точно в годині 4-тій попол. Обовязком є кождого члена прийти на цей мітінг, бо маємо важні справи од полагодження. Довгуючих членів напоминається вирівнати свої довги, бо в противнім разі поступиться після статута. — Т. Прис, предс.; Я. Реднак, кас.; Гр. Геба, секр.

СТЕЙПЛЕТОН, Н. Я. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 211, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що півpічний мітінг відбудеться в суботу, 11 червня, в Укр. аГли, 35 Варен Стр., точно в годині 7-мій ввечір. Проситься всіх членів прибути на означений час. Буде справоздання уряду і контр. комісії та інші важні справи. Буде читання нових ухвал. Довжні члени повинні явитись на мітінгу і заплатити свої вкладки, бо інакше поступиться після ухвал. Будемо принимати старших і дітей в члени без оплати вступного. Не явившийся на тім мітінгу, заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — В. Карпів, предс.; Г. оМнастирський, кас.; Д. Фостик, секр.

РОМ, Н. Я. Бр. св. Михаїла, від. 121, повідомляє всіх членів, що півpічний мітінг відбудеться 12 червня, в Укр. Народ. Домі на Канал Ст. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів прибути, бо маємо важні справи. Не явившийся член заплатить кару 0 ц., а урядник 1 дол. Довгуючих проситься вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — О. Гадз, предс.; Т. Гречковський, кас.; П. Череватий, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Тов. кУр. Січових Стрільців, від. 44, повідомляє своїх членів, що півpічний мітінг відбудеться в неділю, 12 червня, в годині 2-гій пополудни, в гали церковній. Проситься усіх членів прийти і заплатити свої вкладки. Члени, котрі довше довгують, щоби старались бодай потрохи сплачувати свій довг, бо відділова каса не може тільки закладати за них. — В. Шишка, предс.; А. Бодник, кас.; Л. Демчук, секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Тов. кУр. Січ, від. 182, повідомляє, що півpічний мітінг відбудеться в неділю, 12 червня, в годині 2-гій пополудни, в гали парафіяльній, 45-47 Гопі Еве., Пасейк, Н. Дж. Буде справоздання контр. комісії за 6 місяців і інші важні справи. Довгуючих членів напоминається, щоби явились на зборах, бо інакше будуть суспендовані. — М. вІШець, предс.; Гр. Яськів, секр.

БРУКЛИН, Н. Я. Тов. аЗпорожська Січ, від. 325, повідомляє, що півpічні збори відбудуться в суботу, 11 червня, в гали Укр. Дому, 101 Гренд Стр. Збори зачнуться точно в годині 8-мій ввечір. Проситься прибути на час, щоби не чекати одни на других. Довгуючі члени мусять вирівнати свої довги, бо в противнім разі тратять права в Тов. Будемо принимати нових членів без вступного. — І. Малик, предс.; М. Костів, кас.; П. Малицький, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 142, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінг півpічний відбудеться в суботу, 11 червня, в годині 7мій ввечір, в У. Н. Домі, 214 Фултон Ст. Обовязком є кождого члена явитися, бо є важні справи до полагодження. Буде півpічне справоздання. Будемо принимати в члени Братства і У. Н. Союза. Тож хто хотів би стати членом, прошу зголоситись до секретаря 444 Франклін Стр. — Я. Лещак, предс.; М. Маркович, кас.; П. Остапчук, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 375, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12 червня, в годині 12.30 в полудне. Проситься прибути на збори і по змозі вирівнати залеглі вкладки, бо в противнім разі будемо мусіли поступити після статута. — Іван Човик, предс.; С. Й. Крутий, секр.; Гр. Козак, кас.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Цим повідомляється членів Бр. св. Василія, від. 339, що півpічний мітінг відбудеться в суботу, 11-го червня, в годині 5-тій пополудни під ч. 3322 Н. Лавренс ул., в Домі У. Громади. Змінено місце мітінгу з причини замкнення галі на Савті. На мітінгу буде справоздання контролі, тому всі члени повинні бути на мітінгу. Кождий член має прийти на цей мітінг і переглянути рекорд своїх спадкоємців. — І. Сорока, предс.; І. Сорока, кас.; Ол. Будай, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в суботу, 11 червня, точ о в годині 7-мій ввечір, в галі під ч. 72 Моріс ул. Проситься членів явитись на цей мітінг в означенім часі, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Микола Демкович, предс.; Василь Глива, кас.; Семен Кусень, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Тов. Дністер, від. 310, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що півpічні збори відбудуться в суботу, 11 червня, в годині 7-мій ввечір, в гали словенській, 724 Лінард ул. Кождий член має явитися на цих зборах, бо є важні справи до полагодження. Не явившийся член підлягає карі 1 дол., а урядник 2 дол. Члени, котрі занедбали місячні вкладки, коли не прийдуть на ті збори і не вирівнають своїх залеглостей, будуть суспендовані. — Мих. Федас, предс.; Іван Довгун, кас.; Дмитро Багрій, секр.

ТЕЙЛОР, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 193, повідомляє своїх членів, що півpічні збори відбудуться 12 червня, в годині 2-ій пополудни, в Укр. оРб. Домі, 617 Юніон Ст. Кождий член нехай прийде, бо є дуже важні справи до порішення. — Теодор Трач, секр.

БОРНСАЙД, ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. св. О. Николая, від. 183, повідомляє всіх членів, що звичайний мітінг відбудеться 15 червня, точно в годині 6.30 ввечір, в галі церковній. Довгуючі члени мають вирівнати на мітінгу свої залеглі довги. Члени котрі дістали позичку, мають явитись на мітінгу. Суспендовані члени, коли зголосяться і заплатять свої залеглости, будуть приняті наново. Довгуючий член коли пришле дітиною вкладку за один місяць, то вкладка не буде принята, бо член має явитись особисто. — Й. Несевич, предс.; Н. Подлецький, кас.; П. Бабяк, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. „Любов", від. 45, повідомляє своїх членів, що півpічний мітінг відбудеться в неділю, 12 червня. Проситься всіх членів явитись, а особливо тих, що довгують, щоб вирівнали свої вкладки, інакше будуть суспендовані. Виняток робиться тільки хорим членам. Буде півpічне справоздання. — М. Ю. Сеник.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 237, повідомляє своїх членів, що півpічні збори відбудуться в неділю, 12 червня, в годині 1-ій пополудни, в Укр. Нар. Домі, 4-та і Вард ул. На деннім порядку є важні справи до полагодження, тому присутність кождого члена конечна. Провірча комісія буде здавати звіт за три місяці. Напоминається довгуючих прийти і вирівнати свої залеглости. Не явившийся на ті збори член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Лука Благітка, предс.; Гр. Забитке, кас.; Гр. Стеців, секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Андрія, від. 128, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що півpічний мітінг відбудеться 12 червня, в годині 1.30 пополудни, в д. Василя Фурдина, 2441 Іст 29 Стр. Проситься всіх членів прибути на час, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздання секретаря і контр. комісії. — Мих. Мицишин, предс.; П. Шурайло, кас.; Вол. Каршень, секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. „Українська Січ", від. 59, повідомляє членів і членкиць, що місячні збори відбудуться в суботу, 11 червня, в годині 7-ій. Проситься членів прийти на час. — І. Глива, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома членам Тов. Єдність, від. 163, що місячні збори відбудуться в неділю, 12 червня, в годині 1-ій пополудни, в домі У. А. Горожан, 847 Н. Френклін, ул. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на збори, бо є дуже важні справи до полагодження. — Мих. Паранич, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Укр. Запомогове Тов. Дністер, від. 361, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що півpічні збори відбудуться в суботу, 11-го червня, в годині 8-мій ввечір, в Укр. Нар. Домі, 217 Іст 6-та вул. Кождий член має явитись на цих зборах, бо є важні справи до полагодження. Довгуючим пригадується вирівнати свої належитости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не забувайте привести нових членів і вписуйте свої діти до У. Н. Союза. Не явившийся член буде відвічальний після статута. — Е. Гузар, предс.; Д. Костишин, секр.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Подається до відома, що мітінг Тов. Просвіта, від. 312, відбудеться в суботу, 11 червня, в годині 7-мій ввечір, в Укр. Нар. Домі на Делмор Еве. Проситься всіх членів явитись в означений час і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Семен Цап, предс.; А. Загута, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. ім. Мих. Грушевського, від. 219, повідомляє всіх своїх членів, що півpічний мітінг відбудеться в суботу, 11 червня, в годині 7.30 ввечір, під ч. 179 Корт ул. Проситься членів прийти на мітінг. — М. Боднар, предс.; П. Псуй, кас.; А. Мудровський, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє всіх своїх членів, що півpічний мітінг відбудеться в неділю, 12 червня, точно в год. 1.30 пополудни, в Русскім Нар. Домі, 620 Мортон Еве. Проситься всіх членів прибути на цей мітінг, бо є важнь справи до полагодження; рівнож будеться читати нововироблений статут. Проситься довгуючих членів вирівнати свої довги, бо інакше будуть суспендовані. Не явившийся член заплатить 50 ц. кари, а урядник 1 дол. — Н. Муляр, пр.; П. Злотний, кас.; В. Новак, секр.

— Що робиш, Дарусю?
— Пишу лист до Юрка.
— Таж ти ще не вмієш писати?
— Нічого, Юрко також не вміє ще читати.

ЯК ПОВСТАЛИ НАЗВИ ВСІХ ЧАСТЕЙ СВІТА.

Европа.

Назва ця походить від староасирійського слова ерет — темнота, упадок, західна країна. У старину були знані тільки побережа Середземного моря, а згодом і береги Атлянтійського океану. Середущу Европу пізнали найпізніше. Вже в V столітю перед Хр. Фенікійці забрили аж до Великої Британії і на Північне море. Грецький історик Геродот обійшов у 450 р. перед Христом землі від Каспійського моря аж по нинішню Італію. Дещо краще пізнали Середущу Европу Римляни завдяки своїм підбоям. Дійшли вони до Еспанії, Галії, Бретанії, а славний історик Тацит написав великий твір про Германію і її мешканців.

Азія.

Назва її походить також від староасирійського слова аку, тобто по нашому ясність, вхід, схід країна. Зпочатку назва ця відносилася тільки до Малої Азії. У глибину самогож азійського континенту загнався Олександер Великий і в 327 р. перед Хр. дійшов аж до Індії. Вже за римських часів процвітала караванна торговля з Китаєм і Індією. Згодом за часів хрестоносних походів наладнано звязок з південною частиною цієї части світа. Східну часть Азії пізнав Марко Поло з Венеції і в рр. 1275—1292 був навіть гостем унука Джінгісхана в Пекіні. Двіста років пізніще заїхали туди Португальці. І так у 1498 р. Васко де Гама приплив до Калькути, а в 1542 р. португальські авантурники добились аж до берегів Японії. Слід згадати, що північну Азію підбивали Москалі й уже в 1640 р. дійшли до берегів Тихого океану.

Африка.

Походження цієї назви невідоме. У цій части світа розвивалася культура вже віддавна, бо яких 6,000 літ тому (Єгипет). Згодом поселились тут Фенікійці, що мали часті сутички з Римом. До південної Африки дістався Діяз 1486 р. Від 1500—1700 з Европи їздили туди тільки купці й місіонарі, а щойно в 1788 р. почало досліджувати середущу Африку Лондонське Африканське Товариство. Політичні підбої цієї части світа почались у 1784 р.

Америка.

Названа в честь Італійця Амеріґо Веспучі (1451—1512), який аж чотири рази їздив до цієї землі. Північну Америку відкрили Норманди вже в 977 р. і взаємини між Норвегією а „новим краєм" тревали аж до 1400 р. Вдруге відкрив Америку Колюмб у 1492 р. До західних побереж дістались „білі лиця" у 1516 р.

Австралія.

„Терра австраліс", цебто південна земля — це найпізніше відкрита часть світа, бо аж у XVII. в. забрили туди Голляндці, відкривши попередньо Нову Зеляндію. В 1642 р. мореплавець Тасма обіхав довкруги новий континент.

Ямб.

Все має свої границі.

Прошак: Прошу вас, дайте мені щось зїсти.

Господиня: Зачекайте хвилиночку, зараз прийде мій чоловік.

Прошак: Дякую, та я не людоїд!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

БУДІВНИЧИЙ ПОТРЕБУЄ ЛОТІВ під будову домів, в якій небудь місцевости. Проситься властителів зголошуватися особисто з паперами і мапами між 9.30 і 11.30 рано, або писати на адресу: BUILDER, 126 Liberty St., Room 305, New York, N. Y. 129-

ДОБРА НАГОДА.

ПОШУКУЮ ОСОБИ З 3,625 ДОЛЯРАМИ, щоби переняла довг на дом в Ню Йорку. Жінка може робити коло „форниш румів" за платню, на як буде умова і мати мешкання. Довг буду сплачувати також після умови. Добра нагода до роблення гарного життя на будучність. Голоситися до „СВОБОДИ", P. O. Box 346, Jersey City, N. J., під імя: Нюйорчанин. 131-

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
153 AVENUE B.
NEW YORK, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Tel. ALGONQUIN 4-8625.
Урядові години: рано від 10 до 11, ввечір від 6 до 8, а в неділі після умови.

ХОРІ ЧОЛОВІКИ І ЖІНКИ.

ПОРАДЬТЕСЯ Д-РА ЗИНСА, ЯКИЙ МАЄ 25 ЛІТ МЕДИЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЛІЧЕННЮ ХРОНІЧНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖІНОК.

Шкірні і нервові хороби, загальне ослаблення, шлункові недомагання, кишкові і проводові недомагання, легені, бронхітіс та інші загальні недуги, лічу успішно модерними й науковими методами. Мої ціни приступні, а можна також порозумітися щодо окремих умов. 112-

Х-Рейс, екзамінація крови і хемічні спроби.
Вприскування сироватки і щеплінки.
(БЕЗПЛАТНІ ПОРАДИ)

DR. L. ZINS

110 EAST 16th STREET, NEW YORK CITY.
межи 4-тою Евеню і Irving Pl.
ГОДИНИ: Денно від 9. рано до 8. ввечір; в неділі від 9. рано до 4. попол.

Phone: Brunswick 7167.
АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL.
Практикує у всіх судах, займається переглядданнем обстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві патентові і прочі справи.
ЧЛЕН УНС ШИКАГО

КОСИ

Маємо австрійські серпи і коси з найліпшої серебристої стали, коса довга 32 цалі, важить поверх фунта, за одним поклепанням косить пару днів. Ціна коси $3.00. Перстень до коси 50 ц. Бабка 75 ц. Молоток 60 ц. Брусок 25 ц. Серп з зубами $1.00.

Замовлення враз з грішми посилайте на адресу: 127

UKRAINIAN BAZAR
170 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
Tel.: Orchard 4-2568
129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

ТАРЗАН І НЕВІДОМА ІМПЕРІЯ.

(54)

Лев, крадучись наближався до своєї жертви. Він ступав короткими кроками, опустивши низько голову й винюхуючи пісок. Хвіст льва нервово бив його по боках, ніби підганяючи вперед на ворога. Натовп занімів і чекав з нетерплячкою та притаєнним віддихом нападу льва на людину й короткого бою, що міг скінчитися лише смертю людини. Ніхто не сумнівався, що воно так буде, але й ніхто вже не жалкував свого улюбленця Тарзана.

Жадоба крови в людей перемогла їх почуття прихильности до того, що зі всіх змагань вийшов переможцем і притім переможцем чесним і поважним. Лев звик, що його жертва або стоїть нерухомо, захолонувши зі страху, або кидається тікати. В першім випадку лев міг спокійно напасти на свою жертву, а в другім — кількома легкими скоками дігнати свою жертву й на очах тисячного натовпу покінчити з нею. До такого бою лев був готовий.

Наблизившись досить близько до Тарзана, лев відразу кинувся на нього, сподіваючися, що його жертва заніміла зі страху й не рушиться з місця. Відповідно до цього він розрахував свій скок. Та сталося не так, як лев сподівався. Його жертва відразу зробила широкий скок убік, а потім кинулася проти нього. Лев розмахнувся для удару лапою, але тепер промахнувся, а до того ще й похопившись на ціску, роблячи крутий зворот у бік.

Ця несподіванка сталася тяжкою поразкою для льва. Не встиг лев випростуватися для нового нападу на свого ворога, як почув, що людина вже опинилася на його спині й міцно обхопила руками та ногами все його тіло. Тарзан лівою рукою міцно тиснув льва за горло, а праву з ножем кілька разів утопив у груди звіря. Лев заревів, а болю й злости. Він старався вкусити за руку свого противника, але не міг її дістати. Натовп заревів від несподіванки.